

91
T 16

DĂNUȚ TANISLAV

ROMÂNIA

GEOGRAFIE FIZICĂ

VALAHIA UNIVERSITY PRESS

Valahia University Press
Str. Aleea Sinaia, nr. 13, Târgoviște
Tel: 0245/213684
E-mail: universitypress@valahia.ro

Accreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS), categoria C din anul 2012.

Colecția STUDIA TEHNICA

Referenți științifici:

Acad. Dan Bălțeanu
Prof.univ.dr.doc. Petre Gâștescu
Conf.univ.dr. Cristina Muică

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TANISLAV, DĂNUȚ

România: geografie fizică / Dănuț Tanislav - Târgoviște

Valahia University Press, 2015

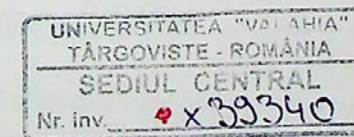
Conține bibliografie

ISBN 978-606-603-141-7

911.2(498)

DĂNUȚ TANISLAV

ROMÂNIA - GEOGRAFIE FIZICĂ

VALAHIA UNIVERSITY PRESS
Târgoviște, 2015

Cuprins

<i>Prefață</i>	7
1. Poziția geografică	9
2. Evoluția paleogeografică și resursele minerale	
2.1. Etapele de dezvoltare a reliefului	11
2.2. Structura geologică și resursele minerale	16
3. Relieful	
3.1. Caracterele generale	19
3.2. Tipurile de relief	
3.2.1. Relieful structural	25
3.2.2. Relieful petrografic	27
3.2.3. Relieful vulcanic	31
3.2.4. Suprafețele de nivelare	34
3.2.5. Piemonturile	36
3.2.6. Glacisurile și pedimentele	38
3.2.7. Relieful glaciuar	39
3.2.8. Relieful periglaciuar	41
3.2.9. Formarea rețelei de văi	42
3.2.10. Terasile fluviatile	44
3.2.11. Luncile	46
3.3. Procesele geomorfologice actuale	49
4. Clima	
4.1. Factorii genetici ai climei	53
4.2. Principalii parametri climatici	
4.2.1. Temperatura aerului	56
4.2.2. Precipitațiile atmosferice	59
4.2.3. Vântul	61
4.2.4. Fenomenele atmosferice deosebite	63
4.3. Regionarea climatică	64
5. Hidrografia	
5.1. Caracteristicile generale	69
5.2. Factorii care determină și influențează hidrografia	70
5.3. Apele subterane	71
5.4. Râurile	73
5.5. Dunărea	80
5.6. Lacurile	82
5.7. Litoralul Mării Negre	86
5.8. Resursele de apă	90

6. Biogeografia	
6.1. Factorii determinanți în distribuția elementelor biogeografice	92
6.2. Zonele și etajele biogeografice	
6.2.1. Zona stepei	94
6.2.2. Zona silvostepei	96
6.2.3. Zona pădurilor nemorale	97
6.2.4. Etajul pădurilor nemorale	98
6.2.5. Etajul pădurilor boreale	101
6.2.6. Etajul subalpin	102
6.2.7. Etajul alpin	103
6.3. Unitățile biogeografice intrazonale	
6.3.1. Luncile	104
6.3.2. Delta Dunării	106
6.3.3. Mlaștinile	106
6.3.4. Terenurile nisipoase	107
6.3.5. Terenurile sărăturate	107
6.3.6. Marea Neagră	107
6.4. Importanța vegetației și faunei	108
7. Solurile	
7.1. Factorii pedogenetici	110
7.2. Zonalitatea, intrazonalitatea și azonalitatea	111
7.3. Diversitatea solurilor	111
7.4. Calitatea solurilor	119
8. Mediul geografic	
8.1. Principalele caracteristici ale mediului	121
8.2. Categoriile de medii naturale	122
8.3. Starea elementelor de mediu	126
8.4. Protecția mediului și dezvoltarea durabilă	132
9. Ariile naturale protejate	
9.1. Ariile naturale protejate de interes internațional	134
9.2. Ariile naturale protejate de interes național	144
9.3. Ariile naturale protejate de interes comunitar	156
10. Hazardele naturale	
10.1. Seismicitatea	169
10.2. Alunecările de teren	176
10.3. Temperaturile extreme	179
10.4. Furtunile severe	184
10.5. Seceta	191
10.6. Inundațiile	194
11. Unitățile fizico-geografice	
Bibliografie	201
	220

PREFAȚĂ

Geografia fizică a României este o materie fundamentală pentru studenții geografi, având ca obiectiv principal cunoașterea, la nivel național, a componentelor naturale ale mediului geografic și a modului în care societatea umană le utilizează și le modifică.

Autorul, lector univ. dr. Dănuț Tanislav, și-a desăvârșit pregătirea cu pasiune și mult interes pentru cercetările din domeniul geografiei fizice și, în special, pentru cercetările geomorfologice, ca student în cadrul Universității Valahia din Târgoviște și, ulterior, ca doctorand în Institutul de Geografie al Academiei Române.

Cele 11 capitole ale lucrării sunt structurate în trei părți distincte, care se referă la următoarele aspecte: (a) analiza integrată a componentelor fizico-geografice; (b) mediul geografic, ariile naturale protejate și hazardele naturale; (c) prezentarea unităților fizico-geografice.

Capitolul introductiv pune în evidență poziția României, țară carpato-dunăreano-pontică în sud-estul Europei Centrale și consecințele complexe care decurg din această situație pentru dezvoltarea durabilă a regiunii.

Principalele aspecte geologice și resursele minerale sunt prezentate în strânsă legătură cu evoluția paleogeografică a teritoriului României (cap. 2), o atenție deosebită fiind acordată, în continuare, prezentării reliefului (cap. 3), ca substrat al celorlalte componente fizico-geografice. Este analizată relația cu litologia și structura, sunt caracterizate sintetic principalele tipuri de relief (suprafețele de nivelare, piemonturile, relieful glaciatic și periglaciatic, relieful fluviatic etc.) și procesele geomorfologice. Prezentările sunt însoțite de numeroase exemple sugestive, fiind bazate, în mare parte, pe experiența autorului.

Capitolele următoare au ca element comun analiza trăsăturilor bio-pedoclimatice și hidrologice, în strânsă legătură cu zonalitatea și etajarea climatică și cu particularitățile reliefului. În acest fel, se asigură coerența analizelor efectuate, fiind puse în evidență, diferențiat, resursele naturale specifice fiecărui component fizico-geografic.

Prezentarea mediului geografic, a ariilor naturale protejate și a presiunii antropice asupra mediului este permanent legată de conceptul actual de dezvoltare durabilă. Capitolul referitor la hazardele naturale pune în evidență creșterea impactului fenomenelor extreme asupra mediului și societății, în condițiile încălzirii globale și a extinderii unor activități umane cu efecte negative.